

**Pytania na egzamin dyplomowy magisterski dla kierunku Ekonomia
Wydziału Ekonomiczno-Społecznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu
obowiązujące od roku akademickiego 2014/2015**

Pytania z przedmiotów podstawowych i kierunkowych

1. Problem rzadkości zasobów i technologii w ekonomii (definicja gospodarowania, nieograniczoność potrzeb, granica możliwości produkcyjnych, intensywny i ekstensywny wzrost gospodarczy)
2. Problematyka zasobów naturalnych i ich znaczenie w ekonomii (zasoby odnawialne i nieodnawialne oraz zasady racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi)
3. Mechanizm rynkowy oraz jego mikroekonomiczne konsekwencje. Model optymalizacji decyzji mikroekonomicznych (prawo popytu i podaży rynkowej, cena czyszcząca rynek, równowaga rynkowa, ceny minimalne i maksymalne, zysk i korzyść marginalna, zasada optymalizacji)
4. Elastyczność popytu (pojęcie elastyczności, rodzaje elastyczności, wartości współczynników elastyczności popytu)
5. Prawo Engla (prawo Engla, krzywe Engla dla dóbr podrzędnych podstawowych i luksusowych krzywa dochód-konsumpcja)
6. Podstawowe pojęcia z zakresu rachunku marginalnego (koszt marginalny, zysk marginalny, zasada optymalizacji, prawo rosnącego kosztu marginalnego, prawo malejących korzyści marginalnych, użyteczność marginalna, prawo malejącej użyteczności marginalnej)
7. Punkty graniczne rentowności w przedsiębiorstwie działającym na rynku doskonale konkurencyjnym (założenia modelu konkurencji doskonałej, punkt równowagi przedsiębiorstwa w okresie krótkim i długim)
8. Podstawowe modele rynku (konkurencja doskonała, konkurencja monopolistyczna, oligopol, czysty monopol)
9. Cykl koniunkturalny (elementy klasycznego cyklu koniunkturalnego i jego przebieg)
10. Podstawowe pojęcia związane z bezrobociem (pojęcie bezrobocia, stopa bezrobocia, rodzaje bezrobocia, np. bezrobocie strukturalne i koniunkturalne, bezrobocie frykcyjne, naturalna stopa bezrobocia, bezrobocie dobrowolne i przymusowe)
11. Makroekonomiczne mierniki gospodarki (PKB, PNB, nominalne i realne ujęcie)
12. Aprecjacja i deprecjacja pieniądza oraz ich wpływ na wielkość eksportu i importu (wpływ aprecjacji i deprecjacji na wielkość eksportu, importu oraz eksportu netto i PKB)
13. Instrumenty oddziaływania banku centralnego na gospodarkę (stopy procentowe banku centralnego, stopa rezerw obowiązkowych, operacje otwartego rynku, instrumenty banku centralnego w warunkach restrykcyjnej i ekspansywnej polityki monetarnej)
14. Rynek papierów wartościowych (funkcje rynków papierów wartościowych, akcje i obligacje, giełda papierów wartościowych, znaczenie giełdy papierów wartościowych)
15. Budżet państwa (dochody i wydatki budżetowe, deficyt i nadwyżka budżetowa, źródła pokrycia deficytu budżetowego, granica bezpieczeństwa deficytu budżetowego i długu publicznego, krzywa Laffera)

16. Restrykcyjna i ekspansywna polityka fiskalna (pojęcie restrykcyjnej i ekspansywnej polityki fiskalnej)
17. Restrykcyjna i ekspansywna polityka monetarna (pojęcie restrykcyjnej i ekspansywnej polityki monetarnej)
18. Rynek finansowy (instytucje i instrumenty)
19. Polityka ekonomiczna i jej narzędzia (definicja, rodzaje polityki ekonomicznej, narzędzia ekonomiczne i pozaekonomiczne, narzędzia pośrednie i bezpośrednie)
20. Modele polityki społecznej (społeczno-ideologiczny: liberalny, chrześcijański, socjalistyczny, instytucjonalno-podmiotowy: państwowy, samorządowy, pozarządowy)
21. Minimum socjalne i minimum egzystencji (pojęcie minimum socjalnego i minimum egzystencji, linia ubóstwa, ubóstwo)
22. Merkantylizm i fizjokratyzm (przedstawiciele, kierunki, idee)
23. Ekonomia klasyczna i teoria rynku (przedstawiciele ekonomii klasycznej - A. Smith, D. Ricardo - i ich główne poglądy)
24. Istota myśli ekonomicznej Johna Keynesa (model ekonomiczny Keynesa, teoria zatrudnienia, mnożnik inwestycyjny)
25. Współczesne teorie myśli ekonomicznej (neokeynesizm, teoria publicznego wyboru, neoinstytucjonalizm, monetaryzm)
26. Metody ekonomiczne prognozowania zjawisk ekonomicznych (modele ekonometryczne: klasyczne trendu, adaptacyjne trendu, przyczynowo-skutkowe)
27. Metoda programowania liniowego (zasady konstrukcji zadania programowania liniowego: części i elementy zadania, plany produkcji: dopuszczalny, niedopuszczalny i optymalny, etapy budowy modeli optymalizacyjnych, dualność w programowaniu liniowym)
28. Rola handlu zagranicznego w gospodarce (funkcje handlu zagranicznego, teoria kosztów komparatywnych i terms of trade, instrumenty polityki handlowej, bilans handlowy)
29. Liberalizm i protekcyjnizm w teorii handlu międzynarodowego (pojęcie, przesłanki liberalizmu i protekcyjnizmu i ich współczesne odmiany)
30. Historia integracji europejskiej (etapy poszerzania integracji; etapy jej pogłębiania – od unii celnej do unii gospodarczo-walutowej) ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa
31. Regionalizacja i globalizacja współczesnej gospodarki światowej (pojęcie regionalizacji i globalizacji, przyczyny globalizacji, regionalizacja a globalizacja)
32. Sektor usług we współczesnej gospodarce rynkowej (funkcje, cechy i podział usług, znaczenie usług w gospodarce – PKB, zatrudnienie)
33. Podział i charakterystyka przedsiębiorstw (forma własności; liczba zatrudnionych; formy prawne; źródła pochodzenia kapitału, zakres terytorialny)
34. Pojęcie i klasyfikacja kapitałów w przedsiębiorstwie (kapitały własne i obce, źródła wewnętrzne i zewnętrzne, zalety i wady finansowania działalności przedsiębiorstwa kapitałem własnym i obcym)
35. Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa (pojęcie analizy ekonomicznej, analiza finansowa, analiza techniczno-ekonomiczna)
36. Systemy zarządzania (opcje: produkcyjna, produktowa, sprzedażowa, marketingowa)
37. Analiza strategiczna przedsiębiorstwa (rodzaje strategii, mikro- i makroocenienie przedsiębiorstwa, ocena pozycji konkurencyjnej)

38. Bilans przedsiębiorstwa (aktywa, pasywa, analiza bilansu – analiza pozioma i pionowa, reguły bilansowe)
39. Rachunek zysków i strat w przedsiębiorstwie (wariant kalkulacyjny i porównawczy, wynik finansowy)
40. Analiza wskaźnikowa w przedsiębiorstwie (wskaźniki płynności, sprawności, zadłużenia, rentowności)
41. Koszty i ich klasyfikacja (układ kosztów według rodzaju, układ kalkulacyjny kosztów, koszty stałe i zmienne, korzyści skali)
42. Kapitał ludzki a kapitał społeczny (definicja pojęć, znaczenie w życiu gospodarczym)
43. Etapy testowania hipotez statystycznych (hipoteza zerowa i alternatywna)
44. Estymacja i weryfikacja statystyczna modelu ekonometrycznego (metoda najmniejszych kwadratów, podstawowe miary weryfikacji statystycznej, np. współczynnik determinacji, współczynnik zmienności składnika losowego)

Pytania dla specjalności *Ekonomika gospodarki żywnościowej*

1. Pojęcie agrobiznesu i zmiany struktury wewnętrznej agrobiznesu w ujęciu historycznym (definicja agrobiznesu, struktura agrobiznesu w okresie przedindustrialnym, industrialnym i postindustrialnym)
2. Dochodowa elastyczność popytu na żywność a udział agrobiznesu w tworzeniu dochodu narodowego (wysokość i interpretacja współczynnika dochodowej elastyczności popytu na żywność, zależność pomiędzy wysokością współczynnika a udziałem agrobiznesu w tworzeniu dochodu narodowego)
3. Prawidłowości rozwoju agrobiznesu (dotyczące związków agrobiznesu z otoczeniem, dotyczące relacji wewnątrz agrobiznesu)
4. Formy handlu zagranicznego (eksport, import, handel tranzytowy, reeksport, specyficzne formy handlu zagranicznego)
5. Klasyfikacja pośredników w handlu zagranicznym (w zależności od tego w czym imieniu i na czyj rachunek działa pośrednik)
6. Formy rozliczeń w handlu zagranicznym (rozliczenia nieuwarunkowane i uwarunkowane, przykłady takich rozliczeń)
7. Interwencjonizm państwowy w rolnictwie (przesłanki, cele, zakres i mechanizmy)
8. Wspólna Polityka Rolna Unii Europejskiej (powstanie, cele, założenia, zasady)
9. Dopłaty bezpośrednie w ramach WPR UE (ewolucja; SAPS vs SPS; phasing-in; cross-compliance; system płatności bezpośrednich w latach 2015-2020)
10. Głód i niedożywienie na świecie (głód i niedożywienie, fizyczny niedobór żywności, ekonomiczny niedobór żywności, koncepcje przewyższania głodu i niedożywienia - podażowe i popytowe)
11. Światowe bezpieczeństwo żywnościowe (wymiary bezpieczeństwa: międzynarodowy, krajowy, gospodarstwa domowego i jednostkowy; fizyczna i ekonomiczna dostępność żywności)
12. Na czym polegała, kiedy miała miejsce i jakich rejonów świata dotyczyła tzw. „zielona rewolucja”? Jakie były jej pozytywne i negatywne skutki „zielonej rewolucji” (przynajmniej po dwa przykłady)?
13. Definicja i cechy dobrego kwestionariusza ankiety w badaniach marketingowych (co to jest kwestionariusz, funkcje kwestionariusza dla respondenta, edycja kwestionariusza, graficzna forma skali, instrukcje)
14. Na czym polega metoda fokusowa i jakie ma zastosowanie w badaniach marketingowych na rynku żywnościowym? (definicja, klasyfikacja metody, cechy wywiadów fokusowych, formowanie grupy fokusowej, problemy badawcze możliwe do rozwiązania poprzez zastosowanie metody fokusowej)
15. Nowe trendy w konsumpcji żywności (identyfikacja trendu – definiowanie, przyczyny wyłonienia, skutki) (np. heterogenizacja, konsumpcja zrównoważona, etnocentryzm, antropomorfizacja, nadkonsumpcja, presumpcja, przemiany społeczne, rozwój nowych technologii, skracanie cykli życia produktów)

16. Klasyfikacja i mierniki konsumpcji (klasyfikacja według podmiotu i przedmiotu konsumpcji, źródeł finansowania, źródeł pochodzenia konsumowanych dóbr, mierniki wzorcowe, przeliczeniowe, struktury, agregatowe, współzależności)
17. Cechy przedsiębiorstwa rolnego (odrębność organizacyjna, odrębność ekonomiczna, odrębność prawna, odrębność terytorialna, odrębność techniczno-produkcyjna)
18. Zasady działania przedsiębiorstwa rolnego (zasada gospodarności, zasada przedsiębiorczości, zasada rentowności, zasada rachunku ekonomicznego)
19. Biznesplan – istota i zasady konstrukcji (cel sporządzenia biznesplanu, reguły konstrukcji biznesplanu, elementy biznesplanu: założenia planu strategicznego przedsięwzięcia, plan techniczny, plan marketingowy, plan organizacyjny, plan finansowy)
20. Podstawowe modele rachunku kosztów (charakterystyka oraz zastosowanie rachunku kosztów pełnych i rachunku kosztów zmiennych)
21. Formuły kosztowe ustalania cen na produkty (sposób kalkulacji cen oraz zastosowanie formuł: „koszt plus...”, „koszt plus zysk od kapitału”, formuły opartej o koszty zmienne)
22. Pojęcie i klasyfikacja kosztów dla potrzeb zarządzania przedsiębiorstwem (koszty a pojęcia pokrewne, kategorie kosztów wykorzystywane w rachunkowości zarządczej)
23. Pojęcie progu rentowności i jego rola w podejmowaniu decyzji w przedsiębiorstwie (pojęcie progu rentowności, jego przydatność w podejmowaniu decyzji krótkoterminowych, analiza progu rentowności w produkcji jedno- i wieloasortymentowej)
24. Kalkulacje jednostkowego kosztu wytworzenia jako element procesu decyzyjnego (przedmiot, cel, zadania i metody kalkulacji kosztów w przedsiębiorstwie)
25. Uwarunkowania skutecznych negocjacji (analiza czynników prowadzących do porozumienia)

Pytania dla specjalności *Ekonomia regionalna i integracja europejska*

1. Jaka jest definicja i cele zabezpieczenia społecznego? (pojęcie zabezpieczenia społecznego, system świadczeń, bezpieczeństwo socjalne, ryzyka socjalne)
2. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego (cele i zasady funkcjonowania).
3. Scharakteryzuj klasyfikację systemów emerytalnych (państwowe, publiczne, repartycyjne, kapitałowe)
4. Podstawowe typy regionów z punktu widzenia poziomu rozwoju infrastruktury (infrastruktura, rozwój regionalny, typy regionów z punktu widzenia wyposażenia infrastrukturalnego)
5. Jakie są regionalne następstwa rozwoju infrastruktury? (infrastruktura, atrakcyjność regionalna, „efekt tunelu”, „efekt ucieczki, marnotrawstwo środków, nieracjonalne wykorzystanie infrastruktury)
6. Infrastruktura jako czynnik konkurencyjności regionów (infrastruktura, konkurencyjność regionu, infrastruktura a atrakcyjność terytorialna, komplementarność ilościowych i jakościowych wskaźników opisujących infrastrukturę)
7. Geneza i istota polityki spójności UE (Traktat o EWG – spójność gospodarcza i społeczna, zmniejszanie dysproporcji rozwojowych, dotacje na inwestycje)
8. Cele polityki spójności w UE (konwergencja, konkurencyjność regionalna i zatrudnienie, europejska współpraca terytorialna)
9. Wybrane efekty polityki spójności UE w Polsce (wzrost gospodarczy, wzrost zatrudnienia, zmiana struktury wykształcenia, zniwelowanie zaległości rozwojowych, inwestycje)
10. Podstawowe elementy strategii rozwoju regionalnego (diagnoza sytuacji, prognoza trendów, cele strategiczne, systemu realizacji, ramy finansowe)
11. Jakie są zalety i wady partycypacji społecznej w procesie programowania rozwoju? (potrzeby, akceptacja społeczna, motywacja, czas)
12. Rodzaje ewaluacji w procesie programowania regionalnego (ex ante, ex post, mid term, on going)
13. Teoria bazy ekonomicznej miasta oraz metody pomiaru bazy (struktura funkcjonalna miast, funkcje bazowe)
14. Założenia teorii miejsc centralnych w rozwoju miast (ośrodki centralne, struktura hierarchiczna)
15. Fazy rozwoju miasta (urbanizacja, suburbanizacja, dezurbanizacja, reurbanizacja)
16. Podstawowe modele rachunku kosztów (charakterystyka oraz zastosowanie rachunku kosztów pełnych oraz rachunku kosztów zmiennych)
17. Formuły kosztowe ustalania cen na produkty (sposób kalkulacji cen oraz zastosowanie formuł: „koszt plus...”, „koszt plus zysk od kapitału”, formuły opartej o koszty zmienne)
18. Teoria ludności Malthusa (maltuzjanizm, teoria przeludnienia, ograniczenia pozytywne, maltuzjańskie sposoby ograniczania przyrostu naturalnego, „prawa ubogich” z 1834 roku)

19. Czynniki kształtujące przyrost naturalny (czynniki biologiczne, ekonomiczne, społeczne i kulturowe, teoria przejścia demograficznego – współoddziaływanie i zmiana znaczenia poszczególnych czynników w kolejnych etapach przejścia)
20. Jak się oblicza współczynnik dzietności i jaka wartość tego współczynnika zapewnia reprodukcję prostą (odtworzenie populacji)? (sposób obliczania współczynnika dzietności, wartości współczynnika zapewniające zastępowalność pokoleń w Polsce i Europie oraz ich interpretacja)
21. Metody decyzyjne stosowane w programowaniu rozwoju regionalnego i lokalnego (problem decyzyjny, podejmowanie decyzji, alternatywa wyboru, techniki podejmowania decyzji, AHP, ANP, etapy postępowania, schemat hierarchiczny, schemat sieciowy, sprzężenie zwrotne, skala Saatyego, niezgodność porównań, redundancja danych, priorytety globalne i lokalne)
22. Typy strategii rozwoju regionów i obszarów lokalnych oraz metody ich wyodrębniania (uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne, schematy hierarchiczne SW i OT, etapy postępowania, kwantyfikacja metody SWOT, typy strategii)
23. Metody pomiaru poziomu rozwoju regionów i obszarów lokalnych (porządkowanie liniowe, cecha syntetyczna, metody konstrukcji cechy syntetycznej, etapy postępowania, cechy wspólne metod i różnice pomiędzy nimi, identyfikacja typów rozwojowych, klasa, typ, typologia, ranking, przykłady badań)
24. Jakie jest znaczenie organizacji pozarządowych (NGO) w gospodarce narodowej? (zatrudnienie w sektorze organizacji pozarządowych, dostarczanie usług, proponowanie innowacyjnych rozwiązań, zmniejszanie wydatków na świadczenie społeczne, tworzenie „kapitału społecznego”)
25. Pojęcie, rodzaje i zasady promocji wizerunku jednostek terytorialnych (definicja; wymiar poznawczy, behawioralny, emocjonalny; wizerunek: słaby i silny, bogaty i biedny, otwarty i zamknięty, negatywny i pozytywny; reklama, event marketing, media masowe, media lokalne, grupa docelowa)

Pytania dla specjalności *Ekonomika turystyki przyrodniczej*

1. Ekoturystyka (pojęcie, cechy, formy)
2. Rynek ekoturystyczny (podaż ekoturystyczna i popyt ekoturystyczny, produkt ekoturystyczny i jego cechy)
3. Najważniejsze gospodarcze konsekwencje rozwoju turystyki (napływ środków pieniężnych z zagranicy, udział turystyki w bilansie płatniczym, turystyka jako niewidzialny import, turystyka jako ważny środek redystrybucji dochodów między regionami i krajami – czynnik różnicowania rozwoju gospodarki narodowej i światowej; ważne źródło miejsc pracy; wzrost konkurencyjności gospodarki; rozwój działalności inwestycyjnej; lepsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury, poprawa jakości funkcjonowania infrastruktury komunalnej)
4. W jaki sposób (za pomocą jakich wskaźników?) można określić miejsce turystyki w gospodarce narodowej? (łączy popyt turystyczny na świecie; udział turystyki w zatrudnieniu; udział turystyki w tworzeniu PKB)
5. Na czym polega efekt mnożnikowy turystyki i jakie są jego skutki? (całkowite efekty początkowych wydatków turystycznych; skutki: dochody uzyskane od turystów powodują zwiększenie popytu na inne artykuły i usługi, ożywienie gospodarcze; rozwój infrastruktury turystycznej i paraturystycznej, podwyższenie standardu życia mieszkańców; zatrudnienie bezrobotnych)
6. Cele ochrony produktów regionalnych i tradycyjnych (jakość żywności, ceny, różnicowanie działalności rolniczej, marka regionu)
7. Systemy wyróżniania jakości żywności w Unii Europejskiej (Chroniona Nazwa Pochodzenia, Chronione Oznaczenie Geograficzne, Gwarantowana Tradycyjna Specjalność)
8. Forma sprzedaży bezpośredniej produktów regionalnych i tradycyjnych (wymogi, rodzaje i ilość produktów, zakres terytorialny)
9. Źródła finansowania działalności agroturystycznej (PROW, WRPO, kredyt, pożyczka)
10. Podstawowe modele rachunku kosztów (charakterystyka oraz zastosowanie rachunku kosztów pełnych oraz rachunku kosztów zmiennych)
11. Formuły kosztowe ustalania cen na produkty (sposób kalkulacji cen oraz zastosowanie formuł: „koszt plus...”, „koszt plus zysk od kapitału”, formuły opartej o koszty zmienne)
12. Koncepcje socjologiczne czasu wolnego (definicja czasu wolnego J. Dumazediera, funkcje rekreacji: psychofizyczna, ludyczna, kształcąca)
13. Jakie są kulturowe i poznawcze funkcje turystyki? (warunki uznania podróży za wyjazd turystyczny, kryteria podziału turystyki, funkcje turystyki, klasyfikacja turystyki ze względu na wymagania i cel uczestnictwa, przykłady turystyki nakierowanej na funkcję poznawczą i funkcję kulturową)
14. Środowiskowe oraz socjalne uwarunkowania uczestnictwa w turystyce i rekreacji (pojęcie „turystyki” i „rekreacji”, klasyfikacja turystyki ze względu na wymagania i cel uczestnictwa, wpływ środowiska wychowawczego turysty na motywacje podejmowania aktywności turystycznej, motywacja w zakresie aktywności turystycznej)

15. Rola agroturystyki w wielofunkcyjnym rozwoju wsi (wielofunkcyjny rozwój wsi – definicja, struktura wielofunkcyjnego rozwoju wsi, pozarolnicza działalność gospodarcza, tworzenie miejsc pracy, źródła dochodów, ochrona środowiska i dziedzictwa kulturowego wsi, mnożnik rozwoju turystyki)
16. Produkty agroturystyczne (agrohotelarstwo, agrogastronomia, agroturystyka właściwa, sprzedaż bezpośrednia, agrowypoczynek, agrosport, agrorozrywka, aeroterapia, etnografia)
17. Zarządzanie gospodarstwem rolnym a zarządzanie gospodarstwem agroturystycznym (porównanie zasad zarządzania gospodarstwem rolnym i agroturystycznym: wykorzystanie ziemi, struktura produkcji, organizacja pracy, poziom nakładów, rynek dla produktów rolniczych, źródło dochodów i ich znaczenie, wieś)
18. Obszary zastosowania badań rynkowych i marketingowych w turystyce (problemy rynku turystycznego w obszarze np. oferty, komunikacji marketingowej, cen)
19. Rynek turystyczny i jego specyfika (specyficzne cechy popytu, podaży, turystycznej, cen, działań marketingowych)
20. Elastyczność cenowa i dochodowa podaży i popytu w turystyce (definicja, współczynniki elastyczności, poziomy elastyczności, kierunek oddziaływania ceny i dochodu na popyt, prawidłowości i paradoksy)
21. Etapy zawierania umowy o imprezę turystyczną (zgłoszenie uczestnika, warunki uczestnictwa, oznaczenie stron, cena i formy płatności)
22. Zabezpieczenie finansowe organizatora turystyki (działalność regulowana, umowa gwarancji bankowej i ubezpieczeniowa, ubezpieczenie działalności, rachunek powierniczy)
23. Rozpoczynanie działalności agroturystycznej (pytania stawiane w biznesplanie, zasady prowadzenia działalności agroturystycznej, bariery wejścia, bariery rozwoju)
24. Typy przedsiębiorstw agroturystycznych i ich charakterystyka (uniwersalne, z małymi dziećmi, dla osób niepełnosprawnych, dla osób w podeszłym wieku, noclegownie, specjalistyczne – profilowane)
25. Przedstaw bliższe i dalsze otoczenie przedsiębiorstwa agroturystycznego (odbiorcy, dostawcy, konsumenci, konkurenci; polityka, gospodarka, kultura)

Pytania dla specjalności *Finanse w gospodarce żywnościowej*

1. Pojęcie i cele zabezpieczenia społecznego (definicja zabezpieczenia społecznego, system świadczeń, ubezpieczenie społeczne, ryzyko społeczne)
2. Ryzyko społeczne w systemie zabezpieczenia społecznego (zdarzenie losowe, podeszły wiek, choroba, wypadek przy pracy i choroba zawodowa, śmierć żywiciela rodziny, macierzyństwo, inwalidztwo, utrata pracy)
3. Klasyfikacja systemów emerytalnych (według metod tworzenia systemów emerytalnych: repartycyjne, kapitałowe; kryterium uczestnictwa w systemie emerytalnym: obowiązkowe, dobrowolne; kryterium charakteru podmiotu zarządzającego systemem: publiczne, prywatne; sposobu ustalania wysokości świadczeń: system emerytalny o zdefiniowanym świadczeniu, system emerytalny o zdefiniowanej składce)
4. Jakie są podstawowe czynniki sukcesu w działalności rynków hurtowych produktów rolno-żywnościowych (czynniki związane z lokalizacją, nabywcami i dostawcami, oferowanymi produktami, specyfiką regionu, zasobami, konkurencją)
5. Miejsce i funkcje rynków hurtowych w dystrybucji produktów rolno-żywnościowych w Polsce (ważny element infrastruktury rynku, obiektywizacja podstawowych parametrów rynkowych, swoistego rodzaju dobro publiczne – funkcja informacyjna i edukacyjna, zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego produktów, poprawa estetyki miast, wdrażanie standardów handlowych, wsparcie dla operatorów i klientów)
6. Wiarygodność, przejrzystość i odpowiedzialność polityki pieniężnej (definicja, pomiar, przesłanki i klasyfikacja)
7. Systematyka celów polityki pieniężnej (kryteria klasyfikacji, podstawowe cele)
8. Cechy i klasyfikacja strategii Bezpośredniego Celu Inflacyjnego (definicja BCI, cechy BCI, klasyfikacja BCI)
9. Klasyfikacja rozliczeń międzynarodowych (np. wg formy przekazania środków, terminu regulacji zobowiązań, ryzyka ponoszonego przez partnerów)
10. Uwarunkowane formy rozliczeń w handlu międzynarodowym (pojęcie inkasa dokumentowego i akredytywy dokumentowej, wady i zalety stosowania tych form rozliczeń dla eksportera i importera)
11. Kształtowanie się stopy zwrotu na rynku walutowym (pojęcie stopy zwrotu, prosta stopa zwrotu, logarytmiczna stopa zwrotu)
12. System Wczesnego Ostrzegania (SWO) w prognozowaniu kondycji finansowej przedsiębiorstwa (zadania, cele, schemat funkcjonowania)
13. Zastosowanie modeli ekonometrycznych w prognozowaniu finansowych szeregów czasowych (modele liniowe, modele ARMA i ARIMA)
14. Pojęcie i klasyfikacja kosztów dla potrzeb zarządzania przedsiębiorstwem (koszty a pojęcia pokrewne, kategorie kosztów wykorzystywane w rachunkowości zarządczej)
15. Pojęcie progu rentowności i jego rolę w podejmowaniu decyzji w przedsiębiorstwie (pojęcie progu rentowności, jego przydatność w podejmowaniu decyzji krótkoterminowych, analiza progu rentowności w produkcji jedno- i wieloasortymentowej)

16. Kalkulacje jednostkowego kosztu wytworzenia jako element procesu decyzyjnego (przedmiot, cel, zadania i metody kalkulacji kosztów w przedsiębiorstwie)
17. Pojęcia budżetu i budżetowania w zarządzaniu przedsiębiorstwem (pojęcie budżetu i budżetowania, rola budżetu w przedsiębiorstwie, podać metody sporządzenia budżetów, przedstawić funkcje i etapy budżetowania)
18. Klasyfikowanie kosztów do kosztów stałych lub kosztów zmiennych (pojęcie kosztu zmiennego i kosztu stałego, kategorie kosztów stałych i zmiennych, sposoby podziału kosztów na stałe i zmienne)
19. Zasady konstrukcji optymalnego portfela papierów wartościowych (stopa zwrotu portfela papierów wartościowych; ryzyko portfela papierów wartościowych; model Markowitz'a; model Sharpe'a)
20. Pojęcie ryzyka inwestycji (pojęcie; miary ryzyka: miary zmienności)
21. Rynek instrumentów pochodnych (definicja, instrumenty, podstawowe funkcje)
22. Źródła informacji marketingowej na rynku finansowym (rodzaje źródeł i ich klasyfikacja)
23. Definicja prawa finansowego, jego działy i źródła (finanse publiczne, działalność finansowa, prawo budżetowe, banki, podatki, ustawy, prawo unijne)
24. Jednostki sektora finansów publicznych (przykłady, cechy charakterystyczne jednostek budżetowych)
25. Rodzaje podatków i opłat lokalnych. Przedmiot opodatkowania i podatnicy podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego (podatki bezpośrednie i pośrednie; podatki centralne, lokalne i wspólne; podatki przychodowe, dochodowe, obrotowe i majątkowe; opłaty: targowa, miejscowa, uzdrowska, od posiadania psa; elementy techniki podatkowej: podmiot opodatkowania, podstawa opodatkowania, przedmiot opodatkowania, sposób naliczania, termin i sposoby płatności, ustalanie stawek i zwolnienia)

Dziekan

Wydziału Ekonomiczno-Społecznego

(-) prof. dr hab. Walenty Poczta